

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého, soudce Davida Hipšra a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **Bc. L. K.**, zast. JUDr. Ing. Martinem Dirhanem, advokátem se sídlem Chvalova 1696/10, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasačních stížnostech žalovaného a žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2025, č. j. 17 A 21/2022-240,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se z a m í t a j í**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 11. 5. 2021 provedli příslušníci Policie ČR proti žalobci zákrok (trvající přibližně od 9:20 do 16:00 hod.), proti němuž se žalobce následně bránil žalobou na určení nezákonnosti zásahu podanou k Městskému soudu v Praze. V žalobě mimo jiné uvedl, že uvedeného dne byl v Brně (na ulici Cejl) při řízení vozidla zastaven hlídkou policie (mimo jiné se jednalo o pprap. V.). Ten jej informoval, že se dopustil telefonování za jízdy, a proto má zaplatit pokutu. Žalobce nesouhlasil s řešením na místě. Následně k žalobci přistoupil policista V. a sdělil mu, že přestupek mají zaznamenaný na palubní kameře. Žalobce požádal o možnost zhlédnutí záznamu, což bylo odmítnuto. Následně policisté žalobce vyzvali, aby si stoupl vedle vozidla, aby si ho mohli vyfotit. To však nedokázali zdůvodnit, a žalobce si proto chtěl postup telefonicky ověřit. Po krátkém telefonátu žalobce s právníkem přistoupil k vozidlu policista V. a vyzval žalobce k vystoupení. Poté, co

z vozidla vystoupil, jej vyzval, aby šel k zadní části vozidla a otočil se čelem k vozidlu. Žalobce se otočil a některý z policistů jej chytil pod krkem a rázně skolil k zemi. Poté byl vyzván, aby dal ruce za záda a byla mu nasazena pouta. Policista V. následně provedl osobní prohlídku žalobce a vozidla. Pouta byla žalobci dočasně sejmuta po převozu na místní oddělení policie. Zde byl omezen na osobní svobodě do 15:40 hod., kdy bylo zahájeno podání vysvětlení. Po celou dobu na něj policisté verbálně útočili a vyhrožovali mu, přičemž neprováděli žádné úkony v souvislosti s jeho zajištěním. Až do 15:40 hod. se mu nedostalo žádného poučení a až do 16:03 hod. nemohl kontaktovat advokáta. Nebyly splněny podmínky pro použití donucovacích prostředků. Žalobce utrpěl vícečetná zranění. Zcela bez opory v zákoně bylo provedení osobní prohlídky, prohlídky zavazadla, včetně peněženky a prohlídky vozidla. V úředním záznamu o zásahu ani není uvedeno, podle kterého písmene § 26 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném do 31. 12. 2021 (dále jen „zákon o policii“), byl žalobce zajištěn.

[2] Žalobce navrhl, aby soud určil nezákonnost zákroku policie sestávajícího „z osobní prohlídky, prohlídky zavazadla, vozidla, použití hmatů, chvatů, úderů, kopů a pout a zajištění“. V průběhu řízení před městským soudem účastníci dále doplňovali svá vyjádření a stanoviska, a to i v reakci na provedené dokazování. Žalobce mimo jiné předložil flashdisk s audiozáznamy, které zachycují dění na policejním místním oddělení. Městský soud žalobu rozsudkem ze dne 30. 1. 2023, č. j. 17 A 21/2022-161, zamítl.

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud vyhověl a rozsudkem ze dne 26. 8. 2024, č. j. 8 As 60/2023-35, rozsudek městského soudu zrušil. Městský soud se totiž především nedostatečně vypořádal s otázkou účelnosti délky zajištění žalobce. Podle Nejvyššího správního soudu bylo třeba trvat na tom, aby městský soud řádně vysvětlil, zda a proč (ne)mělo chování policistů (vůči němuž sám vyjádřil určité výhrady) vliv na zákonnost zajištění stěžovatele, a to především z hlediska přiměřenosti doby jeho zajištění. Mezi účastníky byla zjevně sporná řada dílčích skutkových okolností týkajících se průběhu zásahu. Právě k jejich objasnění mohla přispět svědecká výpověď policistů, kterou městský soud neprovedl. Nejvyšší správní soud upozornil mimo jiné i na správní rozhodnutí, které popisuje sporný děj v některých ohledech odlišně od odůvodnění rozsudku městského soudu. Uvedl také, že městský soud sice nepochybuje o pravdivosti úředního záznamu, ale na druhou stranu rozporuje tamní zmínku o prohlídce vozidla. Svědecká výpověď policistů pak mohla být významná i pro posouzení celkové doby, po kterou měl stěžovatel nasazená pouta, případně pro objasnění, proč žalobce zadržovali tak dlouho. Nebylo ani zřejmé, jak městský soud bez bližšího vypořádání daného důkazního návrhu dospěl k tomu, že policisté stěžovatele spatřili ze vzdálenosti tří metrů. Navrženou svědeckou výpověď zasahujících policistů tedy nebylo možné bez dalšího považovat za nadbytečný důkazní návrh. Nejvyšší správní soud také připomněl, že by rozhodnutí soudu s ohledem na jeho vnímání audiovizuálních záznamů provedených jako důkazy nemělo být překvapivé. Měl by tedy účastníkům předestřít své vnímání toho, co podstatného pro posouzení v dané věci v záznamu slyšel (viděl), aby měli možnost toto vnímání ještě v daném řízení rozporovat.

II. Rozhodnutí městského soudu

[4] Městský soud v rámci opětovného projednání věci provedl k důkazu další listiny (sdělení Policie ČR ze dne 23. 1. 2025, č. j. KRPB-12186-2/ČJ-2025-060264, příkaz

pokračování

Magistrátu města Brna ze dne 21. 1. 2022, č. j. ODSČ-71130/21-8, a jeho usnesení ze dne 17. 2. 2023, č. j. ODSČ-71130/21-24, tiskový výstup ze systému obsahující záznam použití donucovacích prostředků), vyslechl zasahující policisty a seznámil účastníky řízení s tím, jaké rozhodné skutečnosti vnímal z provedených audio a videozáznamů. V záhlaví označeným rozsudkem pak určil zásah za nezákonný, a to v rozsahu doby, po kterou byla žalobci přiložena pouta, a doby, po kterou byl zajištěn v čase od 13:40 do 15:40 (výrok I). Ve zbytku žalobu zamítl (výrok II) a určil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).

[5] Městský soud předeslal, že žalobce uplatnil řadu tvrzení týkajících se dalších pochybení policistů. Ta však mají pouze doplňující charakter (nejsou součástí návrhu výroku), a proto se jimi nezabýval. Neshledal důvod, proč by nemohl přihlížet k videozáznamům předloženým žalovaným. Žalobce nepředložil žádný důkaz, na jehož základě by bylo možno dospět k závěru, že se záznamy bylo manipulováno. Stejně tak se městský soud neztotožnil s tvrzením žalobce, podle kterého bylo manipulováno i s úředními záznamy.

[6] Jde-li o použití donucovacích prostředků, městský soud vyšel z toho, že žalobce zastavil vozidlo po ujetí cca 150 m od výzvy policie a k tomu použil jízdní pruh frekventované silnice, přestože mu místní poměry umožňovaly k zastavení využít i část chodníku. Na této silnici neustále projížděla vozidla a tramvaje a kvůli vozidlu žalobce byli řidiči ostatních vozidel nuceni vybočovat do tramvajové trati. Žalobce nereagoval relevantním způsobem na jednoznačnou a opakovanou výzvu policistů, aniž by mu ve vyhovění bránily objektivní důvody. Policisté jej upozornili, že bezpečnost jeho výstupu je zajištěna. Tím, že odmítl vystoupit, ohrožoval bezpečnost zasahujících policistů a bránil plynulosti provozu. Uvedené jednání soud vnímal také jako rozporné s povinností uposlechnout výzvy policie. Soud v tomto kontextu připomněl judikaturu týkající se povinnosti podrobit se výkonu pravomoci veřejného činitele. Neztotožnil s popisem děje uvedeným v usnesení Úřadu městské části Brno-střed ze dne 15. 8. 2022, č. j. MCBS/2022/0141191/PTAZ. Považuje jej za zjednodušený a rozporný s dokazováním provedeným soudem. Z toho je zcela zřejmé, že žalobce výzvu policistů slyšel a rozuměl jí, což ostatně vyplývá i z videozáznamu ze služebny. V daném případě došlo k využití donucovacích prostředků za účelem ochrany bezpečnosti osob policistů a veřejného pořádku, což je v souladu s obecnými podmínkami zákona. Použity byly pouze donucovací prostředky ve formě hmatů a chvatů, nikoliv úderů a kopů. Před jejich použitím byl žalobce zcela konkrétně poučen. Použití hmatů a chvatů soud zhodnotil jako zcela přiměřené situaci. K důraznějšímu zákroku policie přikročila poté, kdy zasahující policisté nabyli dojmu, že se jim žalobce snažil vysmeknout. Ani tento zákrok nebyl jakkoli nevhodný nebo nepřipadný. Rozhodné pro posouzení věci je individuální hodnocení chování žalobce ze strany zasahujících policistů na místě, nikoliv subjektivní vnímání žalobce. Přiměřenost plyne i ze zprávy z ošetření žalobce. Použití donucovacích prostředků ve formě hmatů a chvatů proběhlo v souladu s § 52, § 53 a § 114 zákona o policii.

[7] K otázce oprávněnosti zajištění soud připomněl, že osobu lze zajistit při splnění dvou zákonných podmínek: 1) zajištěná osoba musí být přistižena při jednání, které má znaky přestupku, a 2) musí být dána důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat nebo bude mařit řádné objasnění věci. K první podmínce z úředních záznamů vyplývá, že policisté žalobce spatřili v okamžiku, kdy při jízdě v opačném jízdním pruhu telefonoval.

Poté, co žalobce dohnali ve stejném jízdním pruhu, jej viděli přes čelní sklo služebního vozidla a zadní sklo vozidla žalobce, jak drží telefon v pravé ruce u pravého ucha. Policisté vyzvali žalobce k zastavení (zvukovým a světelným nápisem). Jeli za jeho vozidlem ve vzdálenosti cca 4 m, avšak žalobce pokračoval v telefonování a v jízdě. Až po cca 150 m od místa použití znamení k zastavení si vozidla policejní hlídky všiml, strhl pravou ruku od pravého ucha a zastavil. Policisté viděli žalobce při dobrých a světelných podmínkách. Městský soud proto má za to, že žalobce byl přistižen při jednání, které mělo znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o silničním provozu. Otázka, zda spáchal přestupek, není relevantní. Soud proto nepovažoval za relevantní ani odkaz na příkaz Magistrátu města Brna ze dne 21. 1. 2022, č. j. ODSČ-71130/21-8, ani usnesení ze dne 17. 2. 2023, č. j. ODSČ-71130/21-24. Nemá důvod pochybovat o pravdivosti úředního záznamu, jelikož se žalobce omezil pouze na obecné konstatování, že „*k žádnému telefonování za jízdy nedošlo*“. Jiný důkaz žalobce nenavrhoval. Při ústních jednáních se snažil zpochybnit, zda jej mohli zasahující policisté vidět. Za tímto účelem poukazoval na šířku ulice. Pominul však, že znaky přestupku u něj byly pozorovány nejen v okamžiku, kdy jej policisté poprvé spatřili, nýbrž i po celou dobu, kdy následovali jeho vozidlo. Naplněna byla i druhá z uvedených podmínek, tedy důvodná obava, že žalobce bude mařit řádné objasňování věci. Z pořízeného videozáznamu je totiž zřejmé, že žalobce odmítl vystoupit z vozidla a strpět zadokumentování přestupku. Neměl žádný objektivní důvod, který mu bránil vyhovět výzvě. Podle judikatury policista v řadě případů musí jednat okamžitě prosazením účinného řešení a jeho výzvu nelze neuposlechnout jen na základě subjektivní úvahy. Ani samotný požadavek policistů na vyfotografování žalobce nelze považovat za nezákonný; zasahující policisté se snažili o dořešení jednání, které vykazovalo znaky přestupku. Byly tak splněny podmínky dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii a policisté mohli žalobce zajistit.

[8] Dále se zabýval použitím pout, a to nejprve ve smyslu § 53 odst. 1 zákona o policii. Podmínky pro toto použití jsou totožné jako pro použití donucovacích prostředků, a tedy byly splněny. Následně se soud zabýval podmínkami použití pout dle § 54 téhož zákona, ty také shledal splněnými. Vyšel z toho, že pouta byla žalobci nasazena až poté, kdy byl zajištěn. Nelze je však použít automaticky u každé zajištěné osoby. I podle judikatury představují prostředek, jehož použití je možné pouze tehdy, pokud je nutně vyžadováno individuálními okolnostmi případu a jsou použita přiměřeným způsobem. Tyto podmínky podle městského soudu byly splněny. Uvedl, že policie jedná operativně a pro její postup je určující, jak se situace jeví v daném místě a čase. Z videozáznamu lze nabýt dojem, že zasahující policisté mohli vnímat, že se jim žalobce snažil vysmeknout a utéct, a to bez ohledu na jeho skutečný úmysl. Ve videozáznamu zasahující policista uchopí žalobce za levou paži a vytáhne jej z vozidla. Po vytažení z vozidla se žalobce přetočí o 180 stupňů a policista jej uchopí za pravou paži. V rámci tohoto manévru je zřetelný aktivní úkrok pravou nohou žalobce ve směru od zasahujících policistů, při kterém došlo k vysmeknutí levé ruky žalobce z úchopu policisty. Zasahující policisté povalí žalobce na zem, čelem k zemi a na ruce za jeho zády mu přiloží pouta. Na videozáznamu není patrné žalobcem tvrzené lámání ruky, případně jiný zákrok, který by zapříčinil bez dalšího rotaci těla žalobce. Ten po celou dobu držel v levé ruce mobilní telefon a v pravé ruce klíčky od vozidla. Pro zasahujícího policistu také nemuselo být z jeho úhlu pohledu patrné, pro jaký předmět se žalobce natáhl do vozidla. Tomu odpovídá také pokyn policisty („*a tu věc, co máte v ruce, tak si dejte pryč*“). Zasahující policista tak mohl nabýt subjektivní obavy

pokračování

o bezpečnost sebe a dalších zasahujících osob, která mohla být umocněna místem, kde se zásah odehrával.

[9] Co se však týče délky použití pout, městský soud se neztotožnil se žalovaným, že by k sejmutí pout došlo v 10:20 hod. Tento čas je totiž vyvrácen videozáznamy. Žádný z provedených důkazů pak není jednoznačným podkladem pro závěr ohledně toho, kdy pouta žalobci sejmuta byla. Policista má přitom dle § 11 písm. c) zákona o policii povinnost postupovat přiměřeně, a tedy právě jeho v případě pochybností o provedeném zákroku tíží důkazní břemeno, že dané povinnosti dostál. Svůj postup může policista obhájit prostřednictvím úředního záznamu, který by obsahoval zejména důvod a čas použití pout, posouzení přiměřenosti po dobu jejich nasazení a okamžik jejich sejmutí. Poznatek o času sejmutí pout je však podmínkou pro zjištění přiměřenosti jejich použití, proto by vždy měl být postaven najisto. K tomu však v tomto případě nedošlo.

[10] K osobní prohlídce pak městský soud především uvedl, že žalobce byl policií zajištěn (omezen na osobní svobodu), na základě čehož policisté byli oprávněni dle § 35 odst. 2 písm. a) zákona o policii provést i jeho osobní prohlídku, včetně prohlídky zavazadla dle § 111 písm. b) bodu 1. daného zákona. O prohlídce vozidla se pak zmiňuje pouze úřední záznam z 11. 5. 2021, č. j. KRPB-83465-1/PŘ-2021-060264, podle něhož *„prohlídkou vozidla byla ve vozidle za čelním sklem nalezen průkaz ZTP – Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou.“* Ani žalobce neuvedl žádné bližší skutečnosti vztahující se k prohlídce vozidla. V dalším vyjádření pak pouze reagoval na obecné vypořádání jeho námítky ze strany žalovaného. Nebylo tedy podle městského soudu prokázáno, že došlo k prohlídce vozidla. Do vozidla žalobce bylo pouze nahlédnuto, a to poté, co bylo zjištěno, že za čelním sklem vozidla se nachází parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou, a tento průkaz byl ve vozidle pro účely dalšího řízení zadokumentován. Pojem „prohlídka vozidla“ z úředního záznamu tak nelze označit za prohlídku vozidla dle § 42 a násl. zákona o policii.

[11] Dále se městský soud věnoval době zajištění. Celková doba zajištění může činit 24 hodin, avšak § 26 odst. 2 zákona o policii také ukládá policistovi povinnosti zkoumat, zda trvá důvod pro zajištění. Pokud důvod zajištění pomine, pak musí osobu propustit bezodkladně na svobodu. To ostatně vyplývá i z § 11 písm. c) zákona o policii zakotvujícího zásadu přiměřenosti. Zajištění zasahuje do základního lidského práva a osobu lze zajistit jen po dobu nezbytně nutnou. Podle městského soudu byly až do 13:40 hod. činy úkony v přiměřené časové návaznosti. Jednotlivé úkony (odtah vozidla, odvoz žalobce na policejní služebnu, převoz žalobce k lékařskému ošetření, zadokumentování zranění žalobce a poškození jeho věcí) mezi sebou nevykazovaly delší časové prodlevy. Po 13:40 však k dalšímu úkonu (podání vysvětlení) policisté přistoupili až po cca 2 hodinách. Žalovaný nepředestřel žádné legitimní důvody, které by takovou prodlevu vysvětlovaly. Z provedeného dokazování neplyne, jaké úkony policisté v dané době činili, a městský soud tak nepovažuje zajištění žalobce v čase 13:40 až 15:40 za účelné, a tedy zákonné.

III. Obsah kasačních stížností a vyjádření účastníků

[12] Proti rozsudku městského soudu podal v rozsahu jeho výroku I. kasační stížnost žalovaný a v rozsahu jeho výroků II. a III. žalobce.

[13] **Žalovaný** v kasační stížnosti předně nesouhlasí s tím, že by nezákonnost zásahu trvala po celou dobu nasazení pout. K uvedení nesprávného údaje sejmutí pout v úředních záznamech došlo v důsledku překlepu. Policista uvedl 10:20 namísto 11:20 hod., což je neúmyslnou chybou v psaní. Ani sám žalobce netvrdí, že by byl spoután po celou dobu zajištění; uvedl, že mu byla pouta sejmuta kolem 13:30 hod. po návratu z nemocnice. V situaci důkazní nouze na straně žalovaného je legitimní vycházet z tvrzení žalobce a posuzovat zákonnost přiložení služebních pout v době od jejich nasazení (přibližně 9:45 hod.) do návratu z nemocnice (přibližně 13:20 hod.). Po celou tuto dobu navíc kontinuálně trvaly podmínky použití služebních pout, a to i s ohledem na to, že převoz osoby omezené na svobodě patří k riskantním postupům.

[14] Městský soud též zašel příliš daleko při posuzování přiměřenosti doby zajištění. Je potřeba vycházet z požadavků zákona o policii, podle kterých celková doba zajištění nemá přesáhnout 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody a zajištěná osoba má být propuštěna na svobodu „neprodleně“ poté, co pomine důvod zajištění. Žalobce byl přistižen při jednání, které mělo znaky přestupku, a byla důvodná obava, že bude mařit řádné objasnění věci. Proto byl zajištěn. Jeho negativní postoj vůči objasnění věci přitom přetrvával po celou dobu jeho zajištění. Je absurdní, že důvod k zajištění žalobce vznikl, stále trval, avšak následně na dvě hodiny pominul a poté se znovu obnovil. Nesouhlasí s tím, že by z chybějící informace o tom, co bránilo provést podání vysvětlení dříve, vyplývalo, že neunesl důkazní břemeno ohledně dodržení zásady přiměřenosti. Není reálné, aby úřední záznamy detailně zachycovaly každý malý úsek doby zajištění, která může činit až 24 hodin. Úřední záznam totiž nemá povahu výkazu práce policisty. Institut žaloby na ochranu před nezákonným zásahem by neměl sloužit k ex-post detailnímu rozboru, zda policisté „*mohli to či ono provést rychleji, psát na stroji hbitěji nebo se pohybovat svižněji*“. Analýza výkonu, efektivity a organizace služby na konkrétním útvaru je důležitým tématem pro služební policejní funkcionáře, avšak vymyká se z rámce řízení o zásahové žalobě.

[15] Ke kasační stížnosti žalovaného se žalobce nevyjádřil.

[16] **Žalobce** v kasační stížnosti nejprve zpochybňuje body 64 a 65 napadeného rozsudku a označuje je za rozporné s provedeným dokazováním. Zastavil okamžitě poté, co jej k tomu policisté vyzvali, a není zřejmé, z jakého důkazu soud dospěl k závěru, že se tak stalo až po ujetí přibližně 150 m od výzvy. I pokud by tomu tak bylo, nic nebránilo zasahujícím policistům, aby jej požádali, aby popojel o pár metrů dál na bezpečnější místo. Osoba, která se řídí výzvou policie k zastavení vozidla, nemůže být tím, kdo určuje konkrétní místo k zastavení vozidla. Zastavením na chodníku či ve vjezdu, jak doporučuje městský soud, by se navíc žalobce dopustil dalšího přestupkového jednání. Žalobce zpochybňuje i to, že by jej policisté spatřili telefonovat či držet telefon. Když se vozidla míjela, nemohlo k tomu dojít jednak kvůli šířce silnice a jednak kvůli tomu, že telefon podle úředního záznamu měl držet u pravého ucha. K tomu, že měl být spatřen skrz zadní sklo pak uvedl, že to je zcela neprůhledné. Žalobce také zpochybňuje, že by policisté jeli 4 metry za ním, protože se nejedná o bezpečný odstup vozidel. Městský soud navíc interpretuje vzdálenost 4 metrů tak, že by jej na tuto vzdálenost museli vidět. To je ale absurdní, protože jen součet délky vozidla žalobce od sedadla po zadní nárazník a délka kapoty služebního vozidla policie je větší než 4 metry. Rozsudek tedy považuje již ve zjištění těchto základních skutkových okolností za zcela absurdní, nesmyslný a nepřezkoumatelný pro jeho nesrozumitelnost a nedostatek důvodů.

pokračování

[17] Žalobce také reaguje na bod 68 napadeného rozsudku, podle kterého ohrožoval bezpečnost zasahujících policistů a bránil plynulosti silničního provozu tím, že odmítl vystoupit z vozidla. Policisté nejprve vůbec neuvedli důvod požadavku na vystoupení z vozidla a zmínili jej až posléze. Povinnost policistům vyhovět žalobce také zpochybňuje. Vystoupit z vozidla totiž požadovali proto, aby podepsal dokument, který ve skutečnosti podepsat nemusel. Výzvy policistů postrádají opodstatnění. Z vozidla navíc sám dobrovolně vystupoval, avšak následně jej policisté začali zajišťovat. Nebezpečí se navíc vystavili sami, mimo jiné i tím, že zvolili nevhodné místo pro zastavení. Za tuto volbu není odpovědný žalobce. Bod 74 napadeného rozsudku, podle kterého byla ohrožena bezpečnost zasahujících policistů a došlo k ohrožení veřejného pořádku, neplyne z provedených důkazů. Z tvrzení městského soudu plyne, že je možné zajistit jakoukoliv osobu a kdykoliv, neboť policista je ohrožen už jen tím, že vystoupí ze služebního vozidla. Žalobce také nesouhlasí s tím, že policisté nepoužili údery a kopy. Vznik pohmožděnin uvedených v lékařské zprávě nelze vysvětlit jinak než úderem či kopem. Žalobce ani nebyl poučen o důvodech, proč by měl vystoupit z vozidla. Před provedením úkonu je policista dle § 13 zákona o policii povinen poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu. To nebylo splněno (není proto pravdivý ani závěr v bodě 76 napadeného rozsudku). Pravdou není ani to, že by mohli policisté nabýt dojmu, že se jim snaží vysmeknout. Městský soud pouze přebírá tvrzení z úředních záznamů. Nevylučuje se k tomu, jestli policisté skutečně mohli nabýt dojmu, že se jim snaží vysmeknout. Soud ignoruje, že je z videozáznamu patrné, že od jednoho ze zasahujících policistů „dostal páku na loket“, proto udělal krok vpřed. Pokud by se žalobce chtěl vysmeknout a utéct, tak by se mu to alespoň krátce podařilo, případně mohl rovnou nastartovat vozidlo a ujet.

[18] Policisté nevysvětlili, proč nenechali zapnuté kamery a proč je zapínali jen na krátké časové úseky. Žalobce neměl reálnou možnost pořídit zvukový či obrazový záznam zákroku. Měl totiž nasazená pouta a policista mu odebral mobilní telefon. Městský soud sice v bodě 81 rozsudku uvádí, že k zajištění došlo podle úředního záznamu na základě § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii, avšak v úředním záznamu o podání vysvětlení (jediném úředním záznamu, který žalobce podepsal a nebyl vytvářen dodatečně), zákonný důvod chybí. Žalobce na to opakovaně upozorňoval, avšak městský soud jeho námitku nevypořádal. Nebyla ani dána obava, že by v protiprávním jednání pokračoval nebo mařil řádné objasnění věci. Pokud jde o pokračování v telefonování za jízdy, to by policisté museli žalobce zajistit navždy. Co se pak týče možnosti mařit objasnění věci, žalobce policistům předložil veškeré doklady a jeho zajištění nemohlo k objasnění věci více přispět. Městský soud nevysvětluje, jak by fotka, kde stojí vedle vozidla, mohla přispět k objasnění věci za situace, kdy policisté již ověřili jeho totožnost. Žalobce nesouhlasí ani s bodem 85 napadeného rozsudku, podle kterého soud nemá žádný důvod pochybovat o pravdivosti úředního záznamu či oznámení o přestupku. Podle žalobce je patrné, že úřední záznamy jsou lživé. Z bodu 97 napadeného rozsudku navíc plyne, že úřední záznamy neodpovídají skutečnosti, jsou smyšlené, upravené a nepravdivé a policisté se snaží odůvodnit vlastní excesy.

[19] Žalobce také považuje použití hmatů a chvatů a zajištění za nezákonné a zcela bezdůvodné. Odkazuje na rozsudek městského soudu ze dne 12. 4. 2022, č. j. 11 A 215/2021-76, který podle něj řešil skutkově obdobný děj, avšak dospěl k jinému závěru. Žalobce na daný rozsudek odkázal již v řízení před městským soudem, avšak ten se nevypořádal s tím, proč dospěl k jinému závěru. Tím porušil zásadu legitimního

očekávání a učinil svoje rozhodnutí nepřezkoumatelným. Nejvyšší správní soud by měl podle žalobce též poskytnout závazný výklad § 62 odst. 1 zákona o policii. Rozporuje pak i bod 88 napadeného rozsudku, podle kterého nelze bez dalšího považovat za nezákonný požadavek zasahujících policistů na vyfotografování žalobce. Nešlo totiž o případ, který se dá podřadit pod § 65 zákona o policii.

[20] Podle žalobce došlo k prohlídce vozidla. Odkazuje na vyjádření žalovaného k žalobě, který zmiňuje prohlídku dopravního prostředku. V jiném vyjádření zase uvádí, že se ve vozidle nacházelo mnoho věcí, které bylo možné použít jako zbraň. Takové poznatky by policisté bez prohlídky získat nemohli. Policista navíc našel ve vozidle průkaz ZTP, který následně umístil za čelní okno a vyfotil. Z dokumentace navíc plyne, že byl ve vozidle, jelikož tento průkaz vyfotil na jeho sedadle. Žalobce neměl možnost zajistit důkazy o prohlídce vozidla, jelikož byl zajištěný, spoutaný a policisté jej okřikovali, ať se dívá do zdi. Není zřejmé, jak soud v této souvislosti ke svým závěrům dospěl. Městský soud se ani nevyjádřil k provedeným důkazům audiozáznamem, a napadený rozsudek je tak nepřezkoumatelný. Výroky použité policisty vybočují ze zákonného rámce. Soud se pak nevypořádal ani s tím, že žalobce nebyl poučen o svých právech. Úřední záznamy sice o poučení hovoří, ale na žádném z předložených video či audio záznamů žádné poučení nezazní a žalobce popírá, že by k němu došlo. Žalobce pak zpochybňuje i bod 111 napadeného rozsudku týkající se náhrady nákladů řízení, podle kterého byl úspěšný pouze v menší části. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu měla být přiznána náhrada nákladů řízení alespoň v poměrné výši.

[21] **Žalovaný** ve vyjádření ke kasační stížnosti žalobce zdůraznil, že okolnosti, které zásahu předcházely, nejsou pro posouzení jeho zákonnosti rozhodné. Pokud se žalobce domníval, že se policejní hlídka zmýlila nebo přestupek úmyslně vyfabulovala, mohl věrohodnost jejího svědectví napadnout v rámci přestupkového řízení. K žalovanému zásahu došlo až poté, co žalobce odmítl řešení věci na místě. Policisté sepsali oznámení pro správní orgán a chtěli přistoupit k pořízení fotodokumentace pro účely řízení o přestupku. Policisté měli podle zákona povinnost učinit nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. Obecné oprávnění policie záznam pořádit má pak základ v § 62 odst. 1 zákona o policii. Žalobce sice odkazuje na § 65 zákona o policii, avšak ten se týká získávání údajů za účelem budoucí identifikace. Žalobce odešel zpět do svého automobilu a začal telefonicky konzultovat se svým zástupcem otázku pořízení záznamu. Policisté mu konzultaci umožnili a poté jej vyzvali, aby vystoupil z vozidla ven, což odmítl. Žalovaný souhlasí s městským soudem v tom, že žalobce odpovídajícím způsobem nereagoval na zcela jasnou, zřetelnou a opakovanou výzvu s poučením, že může být využito donucovacích prostředků, a že tím policisty vystavil nebezpečí ze strany probíhajícího silničního provozu. Použití donucovacích prostředků bylo přiměřené dané situaci a k důraznějšímu zákroku policisté přistoupili až tehdy, kdy nabyli dojmu, že se jim žalobce snaží vysmeknout. Co se pak týká zmíněného rozsudku č. j. 11 A 215/2021-76, skutková situace zde byla výrazně odlišná.

[22] Městský soud podle žalovaného správně poukázal na to, že zajištění osoby je podmíněno jednáním, které má znaky přestupku, a nikoliv přímo spácháním přestupku. Otázka, zda se žalobce přestupku dopustil, proto není relevantní. Zároveň existovala důvodná obava, že žalobce bude mařit řádné objasňování věci. Odmítal totiž vystoupit

pokračování

z vozidla a sabotoval pořízení fotodokumentace, aniž by měl jakýkoliv objektivní důvod, proč pokynům nevyhovět. Negativní postoj vůči objasnění věci u žalobce přetrvával v průběhu celého zásahu, což dokládají pasáže úředních záznamů, podle kterých byl i na obvodním oddělení policie arogantní, stěžoval si na zákrok a odmítal uvést telefonní kontakt, zaměstnání a podobně. Byly také splněny podmínky pro použití služebních pout. Zasahující policisté totiž mohli vnímat, že se žalobce snaží policistům vysmeknout a utéct, a to bez ohledu na jeho skutečný úmysl. Co se pak týče prohlídky vozidla, žalovaný při posuzování, co bylo ve vozidle, vycházel z tvrzení žalobce uvedeného v žalobě.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[23] V projednávané věci uplatnili oba účastníci (především žalobce) řadu dílčích kasačních námitek. Vzhledem k tomu, že se v nynějším řízení již jedná o přezkum opakované kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud nečlenil námitky z hlediska systematiky primárně ve vztahu k dílčím (napadeným) zásahům, ale rozdělil je z důvodu jejich množství pro větší přehlednost do jednotlivých okruhů dle podřaditelnosti (souvislosti) s důvody vymezenými v § 103 odst. 1 s. ř. s. Zabýval se tedy odděleně námitkami týkajícími se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, resp. jiných možných vad řízení [písm. d)] a námitkami týkajícími se nesprávného právního posouzení [písm. a)].

IV.1 Přípustnost kasačních stížností a kasačních námitek

[24] Nejvyšší správní soud se nicméně nejprve zabýval samotnou přípustností kasačních stížností, jelikož se ve věci přezkumu téhož správního rozhodnutí jedná o kasační stížnosti opakované. Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je mimo jiné kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem. Smyslem citovaného ustanovení je zamezit tomu, aby se Nejvyšší správní soud musel zabývat znovu věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a krajský soud se jím řídil (nález Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05). K výkladu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. se vyslovil rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS. Podle něj „ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. [...] Lze tedy shrnout, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným.“

[25] Jak již bylo výše uvedeno, Nejvyšší správní soud předchodí rozsudek městského soudu v této věci zrušil převážně pro nepřezkoumatelnost (a to navíc pouze ke kasační stížnosti žalobce). Nyní podané kasační stížnosti jsou proto v tomto směru přípustné, neboť by jinak nebyl umožněn věcný přezkum závěrů krajského soudu (rozsudek NSS ze dne 12. 8. 2022, č. j. 8 As 288/2019-103, bod 17).

[26] To, že jsou přípustné kasační stížnosti jako takové, však neznamená, že jsou přípustné také všechny námitky, které v nich byly uplatněny. Kasační stížnost lze totiž podat jen z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost podaná z jiných důvodů je nepřipustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Stěžovatel musí reagovat na argumentaci krajského (městského) soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které soud v napadeném rozsudku uvedl, nesprávné. Musí tedy vylicit, kterých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl soud vůči němu dopustit v procesu vydání rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnost (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, a rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2023, č. j. 6 As 358/2021-38, bod 11). Pokud tak neučiní a pouze znovu zopakuje námitky, které uvedl v řízení před městským soudem, aniž by jakkoliv reflektoval argumentaci městského soudu, pak za předpokladu, že uvedené námitky městský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům městského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS; ze dne 15. 9. 2009, č. j. 6 Ads 113/2009-43; nebo ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1 As 271/2015-36, body 10–14). Kasační argumentace je nepřipustná také tehdy, pokud se mýjí s rozhodovacími důvody městského soudu, nebo pokud jde o námitky nové, které stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem, přestože tak učinit mohl (viz například rozsudek NSS z 15. 2. 2024, č. j. 8 As 224/2023-64, body 25 až 32). Stejně tak je třeba připomenout požadavek, podle něhož má-li určitá argumentace vůbec představovat kasační námitku, musí být dostatečně konkrétní (rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2023, č. j. 8 As 163/2021-59 či usnesení NSS ze dne 25. 8. 2023, č. j. 8 As 5/2022-44).

[27] Jde-li proto o tvrzení žalobce, že jej policisté nemohli vidět přes zadní sklo vozidla, jelikož je dané sklo zcela neprůhledné, nezbyvá než k němu s ohledem na shora uvedené konstatovat, že tuto argumentaci žalobce představil až v kasační stížnosti, byť ji mohl uplatnit již v řízení před městským soudem (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.). Poznatek o pozorování žalobce skrze zadní sklo jeho vozidla vychází již z provedených úředních záznamů. Nejde tedy o přípustnou kasační námitku.

[28] Nepřipustná je také argumentace, podle které žalobce nebyl poučen o důvodech, proč by měl vystoupit z vozidla. Městský soud v bodě 61 napadeného rozsudku uvedl, že tvrzení o chybějícím poučení není pokryto návrhem výroku rozsudku, proto se jím detailně nezabýval. Žalobce při jednání sám uvedl, že se jedná pouze o dokreslující skutečnosti. Závěr městského soudu ohledně toho, jak přistupuje k případnému chybějícímu poučení, konkrétněji nerozporuje. Pouhé setrvávání na argumentaci, že se žalobci nedostalo poučení o provedených úkonech a jeho právech, tak také nemůže být přípustnou kasační námitkou.

[29] Žalobce také uvádí, že nebyla dána důvodná obava, že by pokračoval v protiprávním jednání. Ani v tomto případě se však nemůže jednat o přípustnou kasační námitku. Městský soud totiž závěr o zákonnosti (části) zajištění žalobce opřel o to, že byla dána obava, že by mařil řádné objasnění věci. Soud sice zahrnul pokračování v protiprávním jednání do obecné citace zákonné alternativy (viz bod 82 napadeného rozsudku), avšak konkrétní podřazení pod právní normu provedl pouze přes maření objasnění věci (bod 87). Námitka žalobce se tak mýjí s rozhodovacími důvody městského soudu.

pokračování

IV.2 Námitky nepřezkoumatelnosti a jiných vad řízení

[30] Z přípustných námitek se Nejvyšší správní soud zabýval v první řadě námitkami podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., které směřují vůči nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a jiným tvrzeným vadám řízení před soudem, resp. tvrzeným souvisejícím pochybením městského soudu při zjišťování relevantních skutečností.

[31] Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje mimo jiné takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny námitky; dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou (rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, č. 1119/2007 Sb. NSS, či ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, č. 386/2004 Sb. NSS).

[32] **Žalovaný** zpochybňuje odůvodnění napadeného rozsudku a závěry městského soudu v tom, že by nebylo možné určit délku přiložení pout (což je klíčové pro zhodnocení její přiměřenosti). V situaci důkazní nouze na straně žalovaného měl podle něj městský soud vycházet z tvrzení žalobce, který uvedl, že mu byla pouta sejmuta po návratu z nemocnice. Tato námitka je však nedůvodná. V první řadě je nutno podotknout, že v případě žaloby na určení nezákonnosti zásahu městský soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (§ 87 odst. 1 s. ř. s.). Soud je i v řízeních o zásahových žalobách vázaný zásadou materiální pravdy a je povinen zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (viz například rozsudek NSS ze dne 12. 8. 2015, č. j. 1 As 150/2015-50, bod 25). Nejvyšší správní soud se dále ztotožňuje s městským soudem v tom, že by doba nasazení pout měla být postavena najisto, neboť především podmiňuje zjištění přiměřenosti jejich použití ve smyslu § 11 písm. c) zákona o policii. V situaci, kdy z provedených důkazů soud nezjistil, kdy skutečně byla žalobci sejmuta pouta, tak správně došel k závěru, že se žalovanému nepodařilo nepřiměřenost jejich použití vyvrátit (a to bez ohledu na to, zda na jednom ze záznamů došlo dle tvrzení žalovaného k písařské chybě).

[33] To, že městský soud za nezákonnou označil dobu nasazení pout jako takovou, bez specifikace časového rozmezí (které ostatně ani neznal), pak taktéž nepředstavuje nedostatek odůvodnění, resp. jiné pochybení městského soudu, které by mělo svědčit nezákonnosti rozsudku. Jak již v minulosti Nejvyšší správní soud uvedl, jakýkoli dogmatismus při požadavcích na formulaci výroku rozsudku, kterým soud vyhověl zásahové žalobě, není namístě; při formulaci výroku je totiž klíčová jeho srozumitelnost a vykonatelnost (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS, bod 108). Problém může nastat v situaci, kdy ani z odůvodnění není zřejmé, kdy k nezákonnému zásahu vlastně došlo (rozsudek NSS ze dne 9. 8. 2023, č. j. 7 Ads 225/2021-56). V projednávané věci však ani přesný čas městský soud uvést nemohl, protože z provedených důkazů nevyplýval přesný čas sejmutí pout. To pak přezkoumatelným způsobem v odůvodnění rozsudku vysvětlil. Vadou by jistě mohlo v této souvislosti být například to, pokud by se překrývala doba uvedená ve vyhovujícím a nevyhovujícím výroku napadeného rozsudku (např. rozsudek NSS ze dne 9. 2. 2023, č. j. 9 Ads 181/2022-22, bod 14). K tomu však v projednávané věci nedošlo, jednotlivé výroky si navzájem neodporují. Z odůvodnění je také zřejmé, proč městský soud nezákonnost zásahu v dané části shledal.

[34] **Žalobce** ve své kasační stížnosti taktéž uplatnil několik námitek, které se týkají jednak nepřezkoumatelnosti, a jednak jiných vad řízení (zejména v souvislosti s dokazováním). V tomto směru jednak namítá, že není zřejmé, z jakého důkazu soud dospěl k závěru, že své vozidlo zastavil až po ujetí přibližně 150 m od výzvy policie k zastavení. Městský soud však již na začátku bodu 64 napadeného rozsudku uvedl, že v tomto ohledu vyšel mimo jiné z úředního záznamu č. j. KRPB-83465-1/PŘ-2021-060264. Námitka je proto nedůvodná. Nutno navíc dodat, že městský soud není povinen u každého jednotlivého zjištění rozepisovat, z jakého konkrétního důkazu k němu došel.

[35] Nedůvodná je také námitka, podle které není zřejmé, jak a z jakých důkazů městský soud dospěl k tomu, že neproběhla prohlídka vozidla. Městský soud se danou otázkou zabýval v bodech 104 a 105 napadeného rozsudku. Vysvětlil, že pojem prohlídky vozidla zmiňuje pouze úřední záznam č. j. KRPB-83465-1/PŘ-2021-060264, a ve spojení s dalšími provedenými důkazy dospěl k tomu, že se ve skutečnosti jednalo pouze o nahlédnutí do vozidla, které není prohlídkou ve smyslu § 42 zákona o policii. Není vadou, pokud tento závěr městský soud učinil i přesto, že nebyl provedený důkaz, který by prohlídku vozidla ve smyslu zákona o policii vyvrátil výslovně. V případě, kdy se dokazování týká i neexistence určité skutečnosti, se nabízí zpravidla častější využití nepřímých důkazů (např. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2025, č. j. 3 As 189/2024-47, bod 46). Městský soud řádně a srozumitelně zdůvodnil, proč série nepřímých důkazů podle něj postačuje k prokázání toho, že k prohlídce vozidla nedošlo.

[36] Podle žalobce je napadený rozsudek nepřezkoumatelný také proto, že se městský soud nevyjádřil k provedeným důkazům audiozáznamem. Tato námitka taktéž není důvodná. Podle bodu 107 napadeného rozsudku vyšel městský soud z těchto záznamů při posuzování přiměřenosti doby zajištění. I na jejich základě dospěl k závěru, že zajištění bylo v době mezi 13:40 hod. a 15:40 hod. (tedy v době, kdy byly audiozáznamy pořízeny) nezákonné, a žalobě v rozsahu této doby vyhověl. To, že se městský soud nevyjádřil k jednotlivým urážlivým poznámkám policisty na služebně, ve vztahu k posuzované otázce vadu nepřezkoumatelnosti založit nemůže.

[37] Městský soud se také podle žalobce nevypořádal s tím, že nebyl poučen o svých právech či provedených úkonech. Ani tato námitka není důvodná. Městský soud v bodě 61 napadeného rozsudku uvedl, že se tímto tvrzením detailně nezabýval, jelikož nebylo pokryto návrhem výroku a mělo pouze doplňující charakter. Žalobce pak s tímto závěrem nijak nepolemizuje, a ani nevysvětluje, že by i přes doplňující charakter svého tvrzení bylo nutné se jím zabývat. Není proto důvodná ani námitka, podle které se městský soud nevypořádal s tím, že v úředním záznamu o podání vysvětlení není uvedeno konkrétní písmeno § 26 odst. 1 zákona o policii.

[38] Podle žalobce dále městský soud v bodě 87 rozsudku nevysvětlil, jak by fotografie žalobce stojícího vedle vozidla mohla přispět k objasnění věci, pokud zasahující policisté již ověřili jeho totožnost. Ani v tomto ohledu však Nejvyšší správní soud nepřezkoumatelnost neshledal. Městský soud uvedl, že § 74 odst. 1 písm. f) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ukládá policejním orgánům povinnost učinit nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. Nejde tedy pouze o zjištění totožnosti žalobce, ale i o zajištění dostatečného množství důkazních prostředků.

pokračování

Je zřejmé, že žalobce nutnost pořizovat fotodokumentaci od počátku zásahu rozporuje, o čemž vypovídá i jeho teze, se kterou se podle úředního záznamu o použití donucovacího prostředku (č. j. KRPB-83461-9/ ČJ-2021-060212) vydal zpátky do svého automobilu („*Ty vole, to je moc, jdu volat generální inspekci a právníka!*“). Posouzení této otázky se však vymyká úvahám o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

[39] Žalobce také k bodu 74 napadeného rozsudku namítá, že není jasné, čím byla ohrožena bezpečnost zasahujících policistů a čím došlo k ohrožení veřejného pořádku. Ani tato námitka však není důvodná. V bodě 70 napadeného rozsudku městský soud uvedl, že žalobce zastavil v jízdním pruhu silnice, nerespektoval výzvu policistů stojících bezprostředně u vozidla žalobce a odmítl vystoupit z vozidla. To vše se pak odehrávalo na rušné silnici s frekventovanou tramvajovou a automobilovou dopravou, čímž ohrozil bezpečnost zasahujících policistů. Dopravu pak v okamžiku zásahu museli policisté zastavit. Veřejný pořádek pak žalobce ohrozil tím, že jednal v rozporu s jeho povinností uposlechnout výzvy policie (viz bod 71 napadeného rozsudku). V tomto ohledu tak napadený rozsudek také není nepřezkoumatelný.

[40] Nejvyšší správní soud pak za nedůvodnou považuje také související námitku, podle které závěr o ohrožení bezpečnosti zasahujících policistů a ohrožení veřejného pořádku neplyne z provedených důkazů. Úvaha městského soudu, kterou k tomuto závěru došel, plyne z úředních záznamů i videozáznamů. Nejvyšší správní soud se pak ztotožňuje s tím, že bezpečnost zasahujících policistů vlivem jednání žalobce ohrožena být mohla, a to zejména s přihlédnutím k místu, kde se zásah odehrával. Stejně tak s tím, že (opakovaným) neuposlechnutím výzvy policie došlo k ohrožení veřejného pořádku (např. rozsudek NSS ze dne 17. 8. 2011, č. j. 1 As 63/2011-90, bod 28). Není ani pravda, že by ze závěrů městského soudu plynulo, že je policista ohrožen už jen tím, že vystoupí ze služebního vozidla, a že by tak bylo možné zjistit jakoukoliv osobu a kdykoliv, jak tvrdí žalobce.

[41] Dále žalobce namítá, že se městský soud nepřezkoumatelně odchýlil od právního názoru, který jeho jiný senát formuloval v rozsudku ze dne 12. 4. 2022, č. j. 11 A 215/2021-76. Podle žalobce se jedná o skutkově totožnou věc, „*pouze s tím rozdílem, že v dané věci byl žalobce pod vlivem návykových látek a pokoušel se policii dokonce utéct, tedy v mnohem horší situaci než v našem případě*“. Nejvyšší správní soud se však s touto interpretací skutkového stavu v odkazované věci neztotožňuje. V dané věci šlo o situaci, kdy řidič pod vlivem alkoholu pokračoval v jízdě navzdory zadržení řidičského průkazu a zákazu další jízdy. Zaparkoval před svým vlastním domem, vystoupil z vozidla a po výměně názorů s policisty hodlal odejít domů. V tom mu však policisté zabránili a za použití hmatů a chvatů zajistili, odvezli na policejní stanici a poté i na záchytnou stanici. Městský soud a následně Nejvyšší správní soud v dané věci dospěl k tomu, že nemohla být dána ani důvodná obava, že žalobce bude v protiprávním jednání pokračovat nebo mařit řádné objasnění věci (viz rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2024, č. j. 3 As 147/2022-70). Jednalo se o jinou situaci, než že by žalobce neuposlechl opakované výzvy policisty a tvrdošíjně bránil pořízení důkazů pro řízení o přestupku. Z obecných právních závěrů, které v rozsudku byly formulované, se pak městský soud v nynější věci neodchýlil.

[42] Dále žalobce považuje body 64 a 65 napadeného rozsudku za rozporné s provedeným dokazováním. Tato námitka je však také nedůvodná. Vyplývají z provedených videozáznamů a úředních záznamů. Je zřejmé, že se zjištěními městského soudu žalobce

nesouhlasí. Pouhý nesouhlas však rozpor skutkových závěrů s provedeným dokazováním založit nemůže.

[43] Žalobce také rozporuje zjištění městského soudu a odůvodnění uvedené v bodě 75 napadeného rozsudku, podle kterého policisté nepoužili údery a kopy. Podle žalobce nelze vznik pohmožděnin, které jsou uvedeny v lékařské zprávě, vysvětlit jinak. Toto tvrzení však nijak dále nerozvíjí. Nevysvětluje, proč oděrky a pohmožděnininy uvedené v lékařské zprávě mohly vzniknout jen použitím úderů a kopů, nikoliv vlivem jiných donucovacích prostředků. Ani tato obecná námitka tak nemůže být důvodná.

[44] Žalobce také rozporuje bod 76 napadeného rozsudku, podle kterého byl *„byl žalobce zcela konkrétně poučen o obsahu podané výzvy, tj. vystoupení vozidla“*. Z videozáznamů provedených k důkazu plyne, že policista žalobce několikrát jménem zákona vyzval, aby vystoupil z vozidla, nebo bude použito donucovacích prostředků. Námitka je tak nedůvodná.

[45] Žalobce také nesouhlasí s městským soudem v tom, že neměl důvod pochybovat o pravdivosti úředního záznamu či oznámení o přestupku (bod 85 napadeného rozsudku). Podle žalobce jsou úřední záznamy lživé. Konkrétněji se odkazuje na bod 97 napadeného rozsudku, ze kterého podle něj plyne, že *„úřední záznamy neodpovídají skutečnosti, jsou smyšlené, upravené a nepravdivé a policisté se tak snažili odůvodnit vlastní excesy“*. Tato námitka je však také nedůvodná. To, že městský soud neměl důvod pochybovat o pravdivosti úředního záznamu či oznámení o přestupku, vztáhl k tomu, zda policisté spatřili žalobce při telefonování za jízdy. V bodě 97 napadeného rozsudku sice městský soud dospěl k závěru, že ostatní provedené důkazy zpochybnilý čas sejmutí pout uvedený v úředním záznamu, avšak toto zjištění nijak nezpochybňuje to, zda policisté spatřili žalobce telefonovat za jízdy. Jedná se o jinou skutečnost. Byť si v teoretické rovině lze představit, že by i údaj o spatření zasahujícími policisty mohl být nepřesný, žalobce tento údaj nedokázal zpochybnit.

[46] Podle žalobce dále není pravda, že by jej policisté spatřili telefonovat či držet telefon. Odkazuje se na několik skutečností. Jednou z nich je šířka silnice, která je podle něj taková, že jej policisté nemohli spatřit. Toto tvrzení však nijak konkrétněji nepřibližuje ani nedokládá, a kvalifikovaněji nerozporuje ani závěr městského soudu uvedený v bodě 86 napadeného rozsudku, podle kterého byla na místě zásahu dobrá viditelnost. Tvrdí také, že telefon měl podle úředního záznamu držet u pravého ucha, což také bránilo policistům v tom, aby jej spatřili telefonovat, když se jejich vozidlo míjelo s vozidlem žalobce. V tomto směru není zřejmé, v čem bylo vozidlo žalobce natolik specifické, že by bylo možné přes čelní sklo vidět pouze část jeho hlavy. Žalobce také rozporuje spatření skrze zadní sklo vozidla. Zabývá se délkou jednotlivých vozidel a považuje za *„zcela absurdní“*, že by jej policisté spatřili na vzdálenost 4 metrů. Podle Nejvyššího správního soudu se však žalobce mýlí při výkladu bodu 86 napadeného rozsudku, který hovoří o tom, jaká byla vzdálenost mezi jednotlivými vozidly, nikoliv vzdálenost mezi osobami policistů a žalobce. Argumentace bezpečným odstupem vozidel pak zde vůbec není relevantní, a to obzvlášť za situace, kdy vozidlo policistů mělo právo přednostní jízdy a ustanovení § 19 zákona o silničním provozu o bezpečné vzdálenosti vozidel tak policisté nebyli povinni dodržovat (viz § 41 odst. 1 téhož zákona). Ani tyto námitky tak nejsou důvodné.

pokračování

[47] Policisté nemohli podle žalobce dále ani nabýt dojmu, že se jim snaží vysmeknout. Městský soud tím prý pouze přebírá tvrzení z úředních záznamů a nevyjadřuje se k tomu, jestli by policisté skutečně takového dojmu mohli nabýt. Nejvyšší správní soud však upozorňuje, že městský soud vycházel z jednoho z provedených videozáznamů z osobní kamery policistů. Podle Nejvyššího správního soudu obsah daného videozáznamu (v pořadí druhého) popsal městský soud výstižně, a to mimo jiné v bodě 93 napadeného rozsudku. Nelze mít za to, že by městský soud v tomto směru pochybil (tím spíše ne způsobem svědčícím nezákonnosti napadeného rozsudku). Žalobcův pohyb se pak skutečně mohl zasahujícím policistům jevit jako pokus o vysmeknutí, ať už byla jeho skutečná příčina jakákoliv.

[48] Městský soud pak podle žalobce taktéž ignoruje, že je z videozáznamu patrné, že „dostal páku na loket, proto udělal krok vpřed“. Z bodu 93 napadeného rozsudku však vyplývá, že městský soud tuto interpretaci pohybu žalobce vzal na vědomí, avšak neztotožnil se s ní. Nepovažoval navíc za relevantní, proč k takovému pohybu došlo. Důležité podle městského soudu bylo, jak se jednání žalobce mohlo jevit zasahujícím policistům. V tomto ohledu tak není relevantní ani spekulace žalobce o tom, že pokud by se skutečně chtěl vysmeknout a utéct, tak by se mu to podařilo. Pro úplnost pak nutno dodat, že samotný právní předpoklad městského soudu (tedy to, že je relevantní, jak se jednání žalobce jeví zasahujícím policistům, a nikoliv jaké bylo ve skutečnosti, případně jaký měl úmysl) žalobce v kasační stížnosti nerozporuje.

[49] Městský soud pak nepochybil ani tím, že vycházel z videozáznamů, které nepokrývaly celou dobu zásahu. Skutečnost, že audiovizuální záznam zásahu zachycuje pouze jeho část, sama o sobě nevylučuje provedení takového důkazu v soudním řízení o zásahové žalobě. Na tom nic nemění ani polemika s tím, zda policisté dostatečně vysvětlili, proč nenechali kameru neustále zapnutou. Možnost policistů pořizovat audiovizuální záznamy ze zásahu na místech veřejně přístupných vychází z § 62 odst. 1 zákona o policii. Nejedná se však o povinnost, nýbrž pouze o možnost, a to ještě za splnění podmínky, že je pořízení takového záznamu nezbytné pro plnění úkolů policie. Nejvyšší správní soud rozumí situaci žalobce, který měl nasazená pouta, a nemohl tak pořídit důkazy, kterými by mohl zpochybňovat tvrzení zasahujících policistů (například pokud jde o otázku, zda došlo k prohlídce vozidla). Povinnost pořizovat audiovizuální záznamy o průběhu každého zásahu (resp. jakéhokoliv úkonu) v celém rozsahu, stejně jako vymezení důsledků jejího nesplnění, však stanovena není.

IV.3 Námitky nesprávného právního posouzení

[50] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami týkajícími se tvrzeného nesprávného právního posouzení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[51] **Žalovaný** v tomto ohledu namítá, že městský soud zašel příliš daleko při posuzování přiměřenosti doby zajištění žalobce. Nejvyšší správní soud již ve svém předešlém rozhodnutí v téže věci vysvětlil, že ačkoliv zajištění může podle § 26 odst. 3 zákona o policii trvat nejdéle 24 hodin, je nutné, aby jeho samotná délka byla přiměřená (rozsudek č. j. 8 As 60/2023-35, bod 36). Omezení osobní svobody představuje mimořádně intenzivní zásah do základních práv jednotlivce. I když tedy zákon stanoví maximální dobu trvání zajištění, je třeba v každém konkrétním případě posuzovat, zda jeho skutečná délka nepřekročila míru

nezbytnou k dosažení legitimního účelu. Při posuzování zákonnosti zajištění jsou pak relevantní takové skutečnosti, které lze zjistit z podkladů dokumentujících jeho průběh (viz rozsudek NSS č. j. 3 As 147/2022-70, bod 32). Žalovaný však podle městského soudu nepředestřel žádné legitimní důvody, které by vysvětlovaly prodlevu dvou hodin mezi posledními dvěma úkony. Ani v kasační stížnosti žádné takové důvody neuvádí. Pokud pak městský soud k tomuto závěru dospěl ve vztahu ke konkrétní části doby zajištění, kterou byl schopný identifikovat, pak nepochybil, jestliže s ohledem na okolnosti dané věci označil za nezákonnou pouze část doby zajištění, a nikoliv celou či dokonce žádnou.

[52] Institut žaloby na ochranu před nezákonným zásahem by podle žalovaného neměl sloužit k ex-post detailnímu rozboru, zda policisté „*mohli to či ono provést rychleji, psát na stroji hbitěji nebo se pohybovat svižněji*“. V projednávané věci však nejde o hbitost psaní „na stroji“ či méně svižné pohyby, nýbrž o nezákonnost doby zajištění v určitém (nikoliv zanedbatelném) rozsahu. Žalovaný nevysvětlil ani nedoložil účelnost doby zajištění, již se týká vyhovující výrok napadeného rozsudku. Neprokázal, že by policisté v dané době směřovali k vyřízení věci a k omezení zásahu do osobní svobody na nutné minimum (ani že by činili jiné neodkladné úkony). Z provedeného dokazování současně plyne, že v průběhu zajištění byl žalobce na služebně vystaven opakovaným urážlivým výrokům ze strany policisty. Průběh zajištění tak může působit dojmem, že v něm sehrály roli i osobní motivy související s předchozí komunikací žalobce. Lze uzavřít, že kasační argumentace žalovaného ani v tomto směru nemůže být způsobilá zvrátit závěry napadeného rozsudku.

[53] **Žalobce** z hlediska nesprávného právního posouzení zpochybňuje zákonnost použití donucovacích prostředků. Tvrdí, že neměl povinnost vystoupit z vozidla – policisté to požadovali proto, aby podepsal dokument, který ve skutečnosti podepsat nemusel. Podle Nejvyššího správního soudu je však tato argumentace nedůvodná. Z provedeného videozáznamu vyplývá, že policisté žalobce opakovaně jménem zákona vyzvali, že má vystoupit z vozidla, nebo bude použito donucovacích prostředků. Výzva tak byla provedena v souladu s § 53 odst. 2 a § 10 odst. 5 zákona o policii. Nejvyšší správní soud se pak shoduje s městským soudem i v tom, že jednání žalobce ohrožovalo veřejný pořádek i bezpečnost policistů, a byly tak splněny obecné podmínky použití donucovacího prostředku podle § 53 odst. 1 zákona o policii. Je pravda, že v samotné době použití donucovacích prostředků policisté zastavili provoz na silnici, a jejich bezpečnost tak byla ohrožena méně než ve chvíli, kdy poprvé přišli k vozidlu žalobce. To, že vlivem jednání žalobce potřebovali zastavit provoz, však ještě více nasvědčuje ohrožení veřejného pořádku, které jako důvod použití donucovacích prostředků ob stojí i samostatně.

[54] Ohrožení veřejného pořádku pak představovalo už jenom samotné opakované odmítnutí uposlechnout výzvy policie. Z judikatury Ústavního soudu totiž vyplývá, že občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Pokud jsou přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným (a to zákonným) způsobem. Není však přípustné, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokynů uposlechl nebo neuposlechl (usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97). Neuposlechnutí výzvy policisty jen podle subjektivní úvahy o tom, že se jedná o výzvu nesprávnou, představuje podle Nejvyššího správního soudu významné ohrožení jednoho

pokračování

z pravidel fungování demokratické společnosti (rozsudek NSS ze dne 17. 8. 2011, č. j. 1 As 63/2011-90, bod 28). Společnost má totiž zájem na tom, aby policie byla schopná přijímat odpovídající operativní opatření v případech, kdy je to zapotřebí pro řádné fungování společenských procesů.

[55] Není tedy určující, že si žalobce dokáže představit lepší způsoby, jak by policie mohla shromáždit důkazy pro přestupkové řízení. Polemiku o vhodném způsobu shromažďování podkladů pro budoucí přestupkové řízení však měl žalobce představit až posléze. V projednávané věci pak podle Nejvyššího správního soudu ani není rozhodné, zda žalobce zasahující policisté vyzvali, aby vozidlo přeparkoval na jiné místo (ostatně není ani pravda, že by se žalobce dopustil přestupku tím, pokud by k zastavení využil část chodníku - zastavením vozidla totiž plnil pokyn policisty, který v souladu s § 79 zákona o silničním provozu zastavil vozidlo žalobce).

[56] Žalobce také namítá, že nebyly splněny podmínky pro zajištění. Nebyla totiž dána obava, že by mařil řádné objasnění věci. Ani tato námitka ale podle Nejvyššího správního soudu není důvodná. Jak správně poznamenal městský soud, § 74 odst. 1 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ukládá policejním orgánům povinnost učinit nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. Nejde tedy pouze o zjištění totožnosti žalobce, ale i o zajištění dostatečného množství důkazních prostředků. Z dokazování před městským soudem navíc vyplynulo, že vyfotografování podezřelého ze spáchání přestupku u jeho vozidla je standardním postupem, který policie v těchto případech volí, aby požadavku na zajištění důkazních prostředků dostala. Byť tedy žalobce postup policie při shromažďování důkazů zpochybňuje, nesvědčí o nezákonnosti zásahu. Žalobcem citovaný § 65 odst. 1 zákona o policii pak na danou situaci nedopadá. Týká se totiž získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace. Oprávnění policisty pořizovat obrazové záznamy osob na místech veřejně přístupných vyplývá z § 62 odst. 1 daného zákona.

[57] Žalobce také namítá, že došlo k prohlídce vozidla. Ani této námitce však Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Úvaha, podle které průkaz ZTP umístil za čelní sklo vozidla až samotný policista, který jej měl najít někde jinde ve vozidle (a následně za čelním sklem vyfotit pro účely přestupkového řízení), je pouhé spekulativní tvrzení. Není ani pravda, že by policisté nemohli bez prohlídky vozidla dojít k tomu, že se ve vozidle nacházelo mnoho věcí, které bylo možné použít jako zbraň. Je zřejmé, že městský soud akceptoval, že policisté do vozidla pouze nahlédli a zadokumentovali průkaz, který spatřili za čelním sklem (viz bod 105 napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud se pak ztotožňuje s tím, že nahlédnutí do vozidla ani případná manipulace s viditelným průkazem ZTP na jiné viditelné místo pro účely jeho zadokumentování (například právě přesunutí z místa za čelním sklem na sedadlo, aby bylo možné jej lépe vyfotit z obou stran) kvalitativně neodpovídá prohlídce vozidla ve smyslu § 42 zákona o policii. Prohlídkou vozidla se obecně míní prohlédnutí všech prostor tohoto prostředku včetně zavazadel a jakýchkoliv schránek, které jsou v něm (vyjma zavazadla, která mají osoby při sobě či na sobě) za účelem nalezení určitých věcí či osob (VANGELI, Benedikt. § 42 [Zastavení a prohlídka dopravního prostředku]. In: VANGELI, Benedikt. Zákon o Policii České republiky. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 168.) Nejvyšší správní soud připouští, že tato prohlídka může mít různou intenzitu (je například možné, že nejsou prohlédnuty všechny schránky, nýbrž

jen některé). V dané věci však není zřejmé, že by nahlédnutí do vozidla (a zadokumentování průkazu), ke kterému zde došlo, prohlídce vozidla podle zmiňovaného ustanovení kvalitativně odpovídalo.

[58] Žalobce napadá také nákladový výrok napadeného rozsudku městského soudu. Uvádí, že mu měla být přiznána náhrada nákladů řízení alespoň v poměrné výši. Nejvyšší správní soud se ale ani s touto námitkou neztotožnil. Ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. dává soudu prostor též hodnotit úspěch podle povahy sporu a toho, co bylo předmětem (těžištěm) řízení a žalobního petitu; nevyžaduje přesné matematické vyjádření míry (ne)úspěchu ani nestanoví další kritéria, ale dává prostor pro zhodnocení právě i kvalitativního aspektu. Městský soud vyhověl v nynější věci žalobci jen ve dvou dílčích rovinách (dílčích částech napadených zásahů), tedy v tom, že žalovaný neunesl důkazní břemeno ohledně toho, kdy mu byla sejmuta pouta, a v tom, že žalovaný nevysvětlil účelnost dvou hodin z celkové doby zajištění. Ve všem ostatním (zákonnost použití donucovacích prostředků, samotné zajištění, nasazení pout, osobní prohlídky a prohlídky zavazadla a důvodnost tvrzení o prohlídce vozidla) soud žalobci zapravdu nedal. Žalobce tak neuspěl v jádru své zásahové žaloby, uspěl jen v dílčích okruzích. Městský soud tak podle Nejvyššího správního soudu v tomto směru při posuzování míry úspěchu žalobce nevybočil z mezí uvážení, pokud žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal.

V. Závěr a náklady řízení

[59] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného k závěru, že kasační stížnosti jsou nedůvodné, a proto je podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[60] O náhradě nákladů řízení o obou kasačních stížnostech rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Jde-li o kasační stížnost žalovaného, ten neměl ve věci této kasační stížnosti úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce pak v řízení o této kasační stížnosti neprovedl žádný úkon. Ke kasační stížnosti žalobce je pak třeba uvést, že žalobce neměl ve věci této kasační stížnosti úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2026

Milan Podhrázký
předseda senátu